

Hulauden vesialueen järvien kunnostushanke

Yleisötilaisuus 15.6.2012

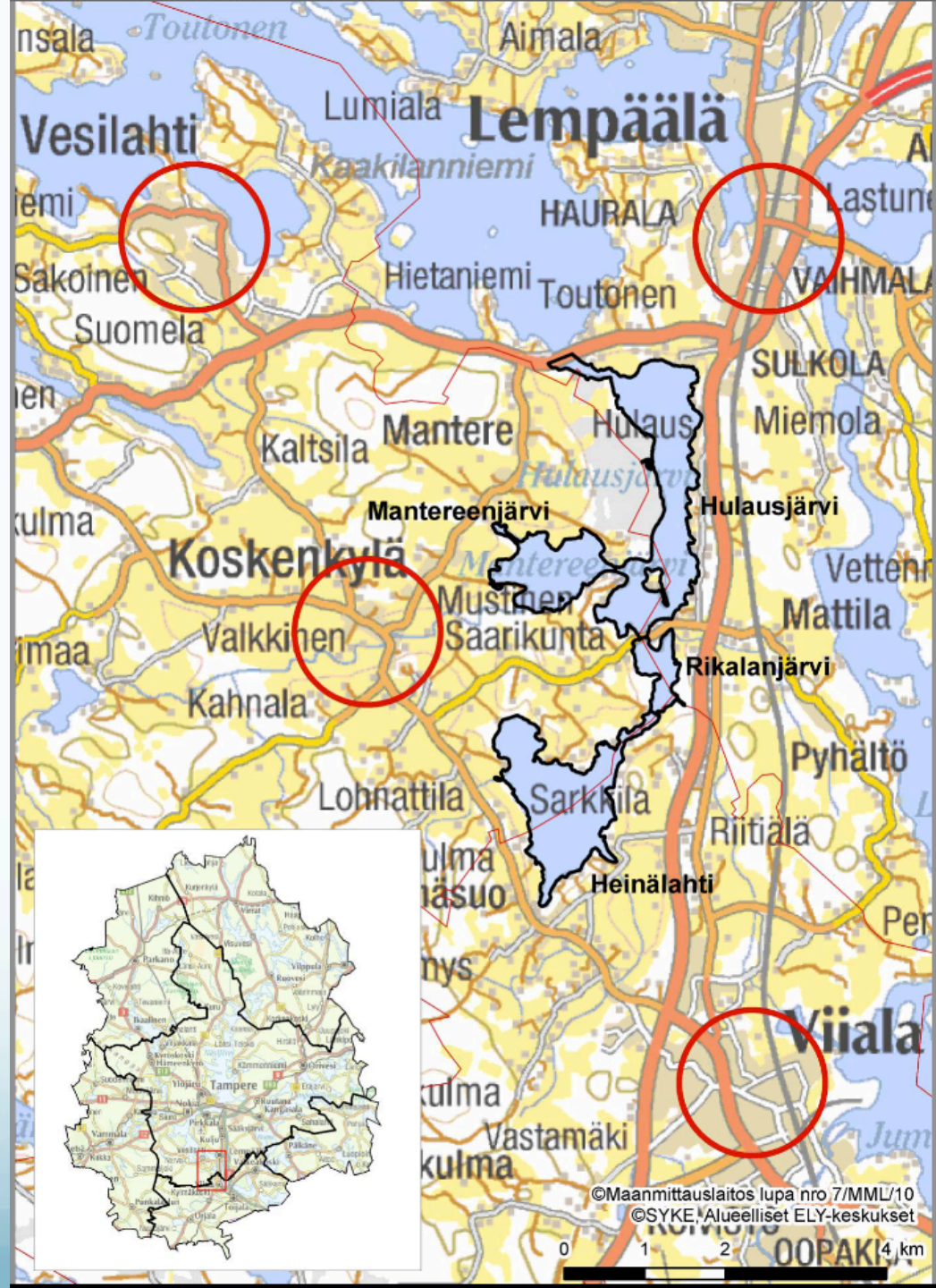
Mika Niemelä
Hankepäälikkö
Hulauden Vesialueen Kunnostusyhdistys ry

Agenda

- Tervetuloitotus
 - Puheenjohtaja Heikki Kulmala, Hulauden Vesialueen Kunnostusyhdistys
- Hankkeen ja suunnitelman esittely, sekä jatkotoimet (30 min)
 - Mika Niemelä, Hankepäälikkö, Kunnostusyhdistys
- Kysymyksiä ja keskustelua (20 min)
- Omatoiminen vesistön seuranta (15 min)
 - Minna Leppänen, Kunnostusyhdistys
- Vapaata keskustelua

Järvialue

- Hulausjärvi, Heinälahti, Rikalanjärvi, Mantereenjärvi
- Akaa, Lempäälä, Vesilahti – alueella

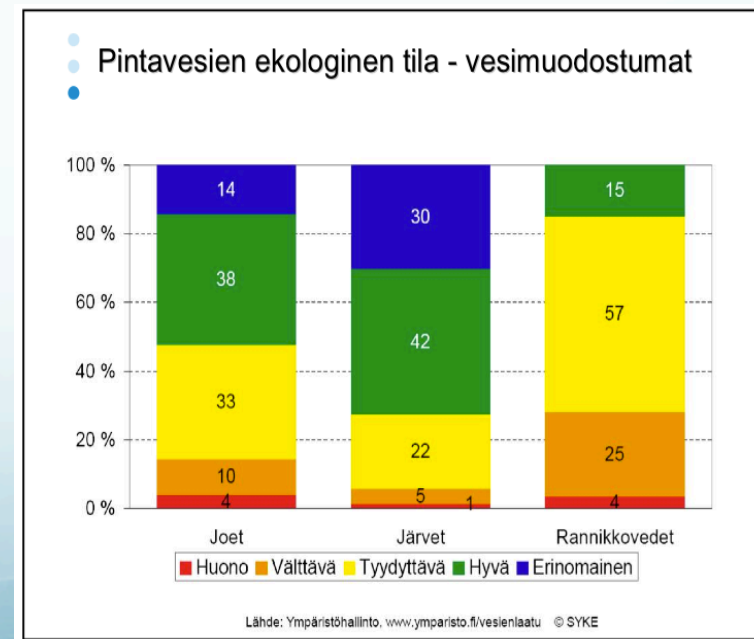

Talven aikana tapahtunutta

- Elokuussa 2011 edellinen yleisötilaisuus
- Suunnittelija valittiin syyskuussa 2011
- Suunnitelma valmistui toukokuussa 2012
- Talven aikana kunnostussuunnitelman laatimisen ohjaus ja avustus
 - Ruoppausalueet, Heinälahden ilmastus, pohjapato
- Rahoituksen hankkiminen
- Museoviraston kanssa keskustelu ja maastokatselmus 5.6.2012
- Käynnistetty omatoiminen järven tilan seuranta
- Käynnistetty osakaskuntien kanssa tehokalastusta katiskoilla
- Tehty yhteistyötä ELY-keskuksen kanssa
- Keskustelu maanomistajien kanssa

Vesistön ongelmat

- Esiselvityksen mukaan, Heidi Heino, Ely-keskus, 2010
 - Voimakas rehevyys ja levien massaesiintymät
 - Kevättalven alhainen vedenkorkeus
 - Välttävä happitilanne
 - Särkikalavaltainen kalakanta
 - Kasvillisuus ja umpeenkasvu
- Hulauden vedenlaatu on välttävä eli selvästi huonompi kuin Suomen vesissä keskimäärin

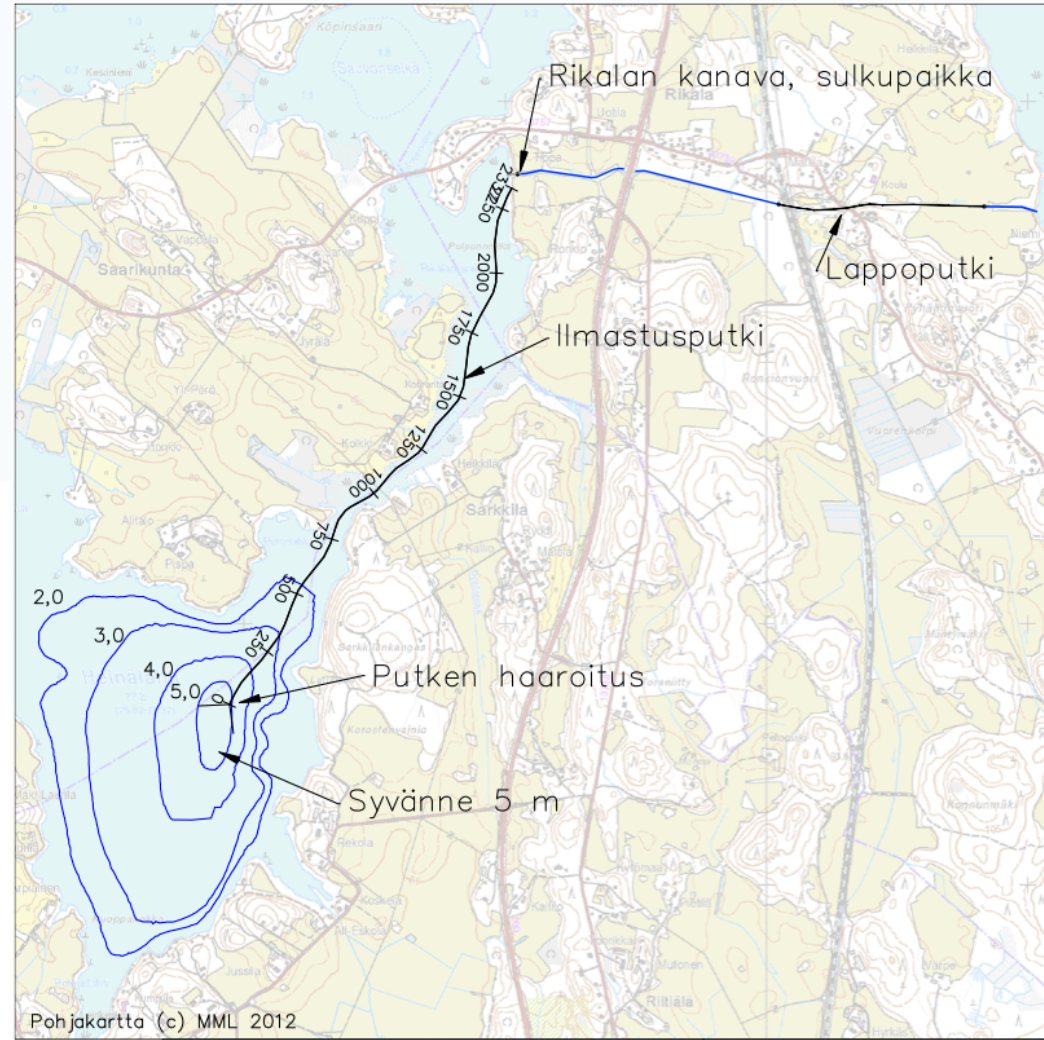
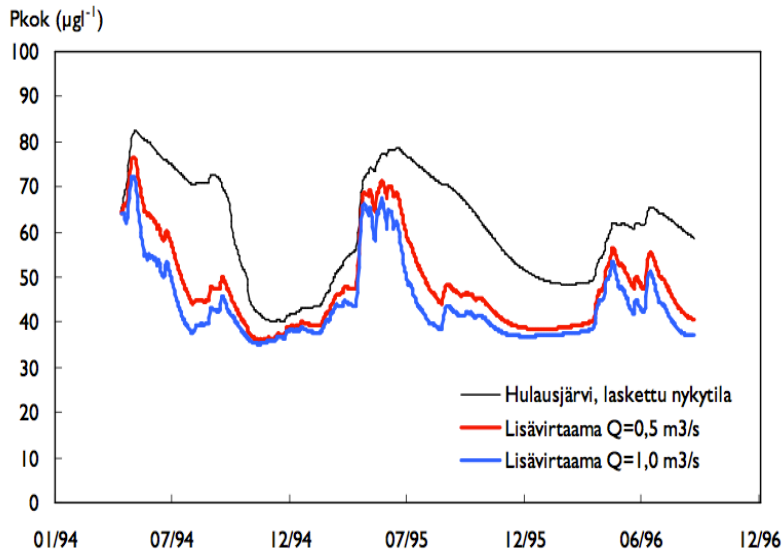

Tavoite

- Vedenlaadun parantuminen
- Levien massaesiintymien poistaminen
- Tilaluokitus paremmaksi
- Virkistyskäytön parantaminen

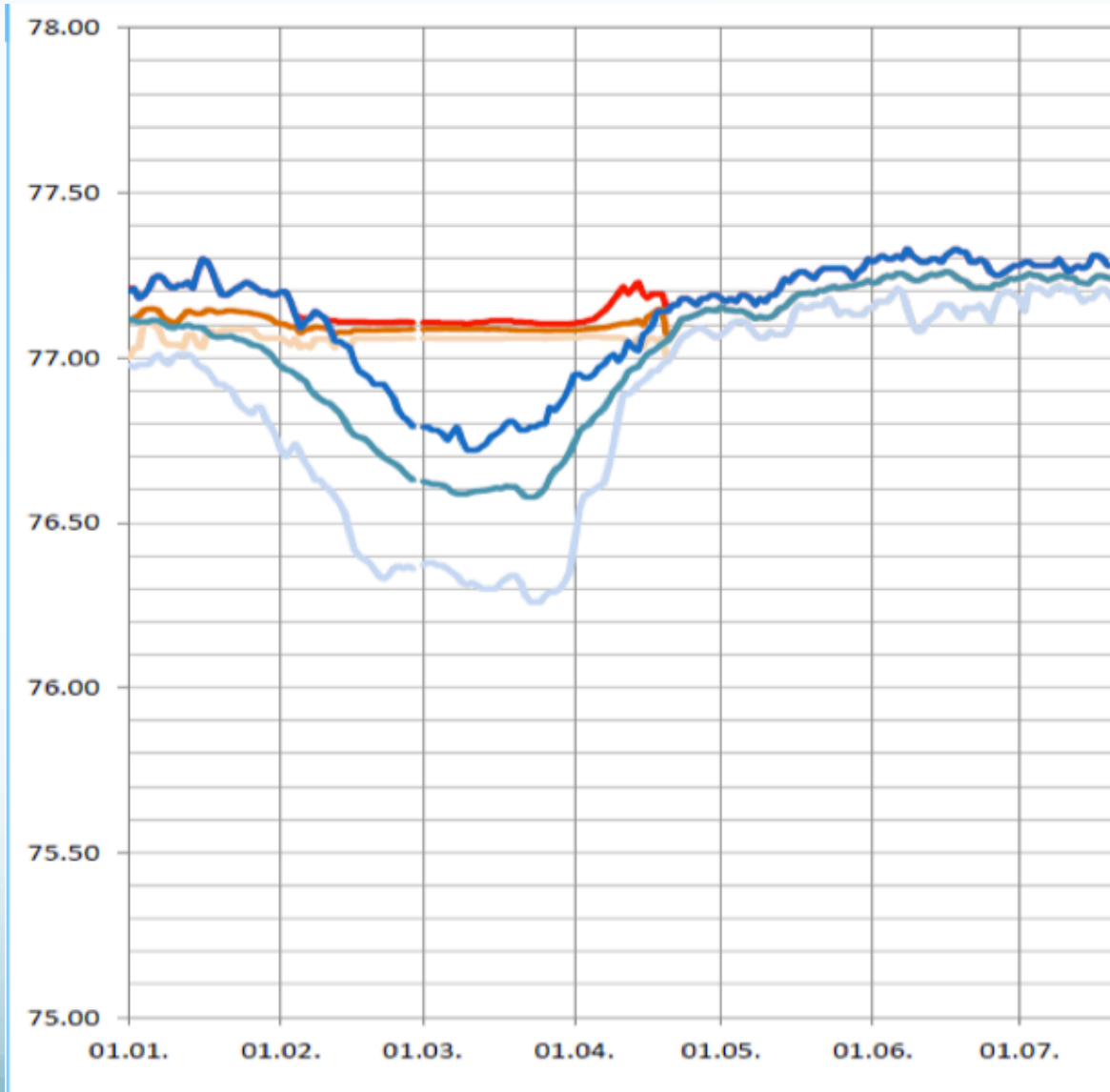
Toimenpiteet

- Vedenjohtaminen Rikalan kanavan kautta

Toimenpiteet

- Säännöstelyn kevätkuopan poistaminen Näppilänsalmen pohjapadon avulla

Toimenpiteet

- Ruoppaukset max 13ha
- Niitot max 16ha
- Heinälahden fosforin saostus tarvittaessa

Kustannusarvio

Toimenpide	Kustannusarvio
Veden johtaminen Rikalan kanavan kautta	496 000€
Veden johtaminen edelleen Heinälahteen	387 000€
Näppilänsalmen pato	221 000€
Heinälahden fosforin saostus	137 000€
Ruoppaukset ja niitot (myös yksityiset)	414 000€
Yhteensä	1 655 000€

Toimenpiteet

- Päätoimenpiteet
 1. Rikalan kanavan avaus
 2. Heinälahden ilmastus
 3. Pohjapato Näppilänsalmeen
- Lisätoimia
 4. Ojavesien kemikalisointi
 5. Kalakannan parantaminen
 6. Vesikasvien niittoa
 7. Ruoppausta
 8. Venerantojen ja uimapaikkojen kunnostus
 9. Heinälahden kemikalisointi tarvittaessa
 10. Omatoiminen vesistönseuranta
 11. Kosteikkoja, TARA-hanke...

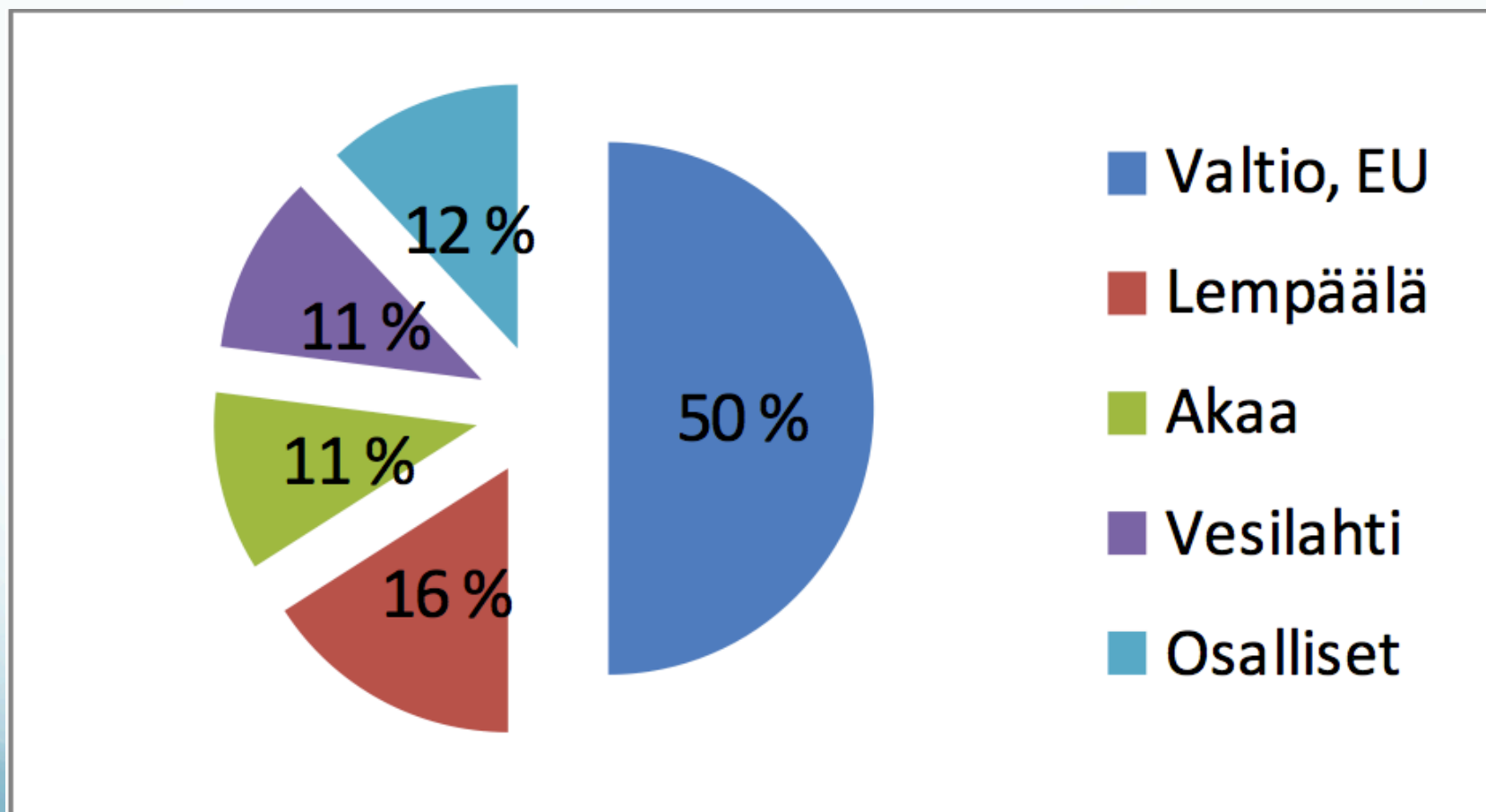
Kanavan avaamisen hyödyt

- Järvien kunto korjaantuu kerralla, merkittävästi ja pysyvästi
- Sinilevä poistuu
- Järvien virkistysarvo paranee
- Kiinteistöjen arvo nousee
- Historiallinen muistomerkki ja hieno nähtävyys Rikalan kanava Lempäälään
- Kanava-alue siistiytyy, juokseva vesi avo-osuuksille seisovan haisevan veden sijaan. Myös peltojen kuivuminen paranee ja maantie 190 alikulun tulvat poistuvat.
- Valtion rahaa tulee alueelle merkittävä määrä!

Kustannukset

- Paljonko olisit valmis maksamaan jos järvi laitetaan kuntoon?
- Mihin asiaa voi verrata
 - Kiinteistön arvonnousu
 - Ainakin kymmeniä tuhansia euroja
 - Virkistysarvo
 - Mitä maksaa viikon lapinmatka
 - tai soutuvene
 - tai miten itse sijoitat virkistäytymiseen
 - Tässä rakennetaan pysyvä parempi virkistysmahdollisuus omaan rantaan

Alustava rahoitussuunnitelma

Hankkeen toteutus

- Hanke on mittava talkooperiaatteella toimivan yhdistyksen toteutettavaksi ja vastattavaksi
- Yhdistys on ehdottanut että Lempäälän kunta ottaisi hallinnollisen päävastuun hankekokonaisuuden ensimmäisen vaiheen, kanavan avaamisen toteutuksesta
 - Kilpailutus, luvat, projektin veto, valvonta, vastuut
 - Alv:n hyödyntäminen. Yhdistys joutuisi toteuttaessaan maksamaan lisäksi alv:n 23%.

Lempäälän ympäristöjaoston lausunto

- Hulauden järvialue on hyvin ongelmallinen. Suurin ongelma järvialueella on voimakas rehevyys ja levien massaesiintymät
- Hulauden vesialueen osalta pintavesien hyvä tila saavutetaan vasta vuonna 2027, sillä järviin tulevan hyvin suuren ravinnekuormituksen hallinta edellyttää jatkoaikaa. Järvialueen tila on niin vaikea, että hyvää tilaa ei ole mahdollista saavuttaa edes 2027 ellei tehdä mittavia toimenpiteitä.
- Kunnostussuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet ovat tehokkaita ja niiden avulla Hulauden veden laatuun voidaan vaikuttaa.
- Ympäristöjaosto puoltaa Rikalan kanavan avaamisen ja veden johtamisen rahoittamista 16 %:n rahoitusosuudella, mikäli valtiolta saadaan vähintään 50 %:n rahoitusosuus.
- Ympäristöjaosto puoltaa hankkeen päävastuun siirtämistä Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluun, mikäli kustannusarviota tarkistetaan siten, että hankkeesta varataan palkkarahoja hallinnointiin.

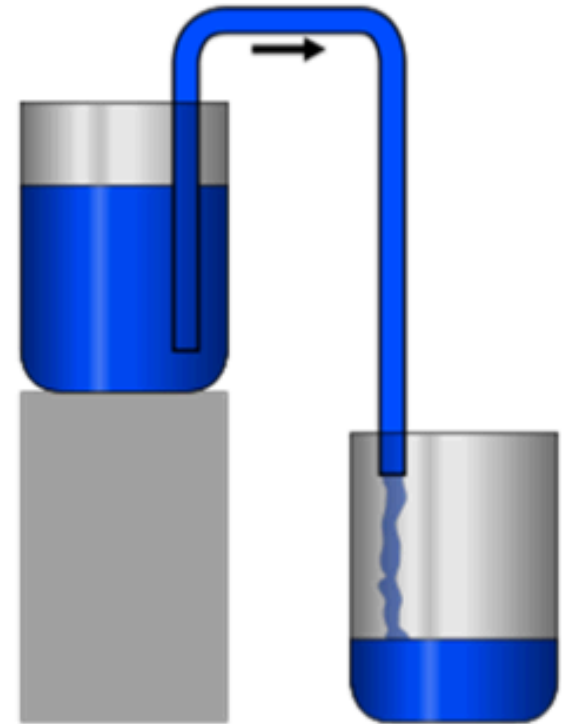
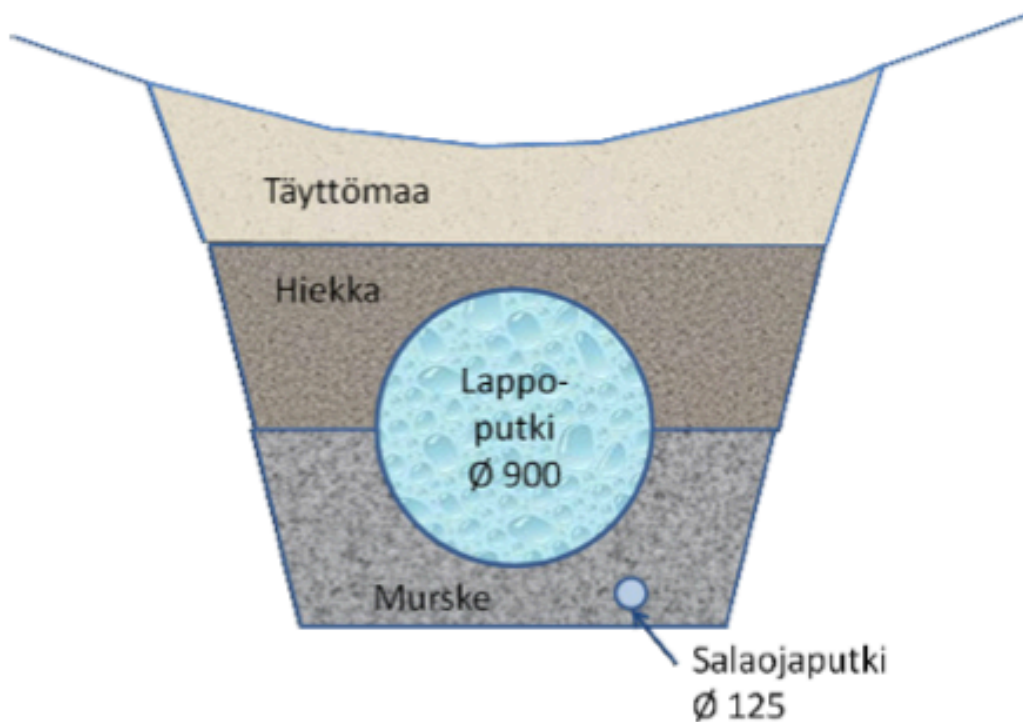
Rahoitustilanne

- Päätoimenpiteet joita nyt ajetaan kustantavan 1,1M€
 - Rikalan kanavan avaus, veden edelleen johtaminen Heinälahden syvänteeseen ja Näppilänsalmen pohjapato
- Valtiolta odotetaan 50% osuutta käytyjen neuvottelujen perusteella
- Lempäälän ympäristölautakunnan lausunto ja kunnanhallituksen päätös. Alustavasti luvattu 16%
- Vesilahden kunnanhallitus käsittelee maanantaina 18.6
- Akaa pyytänyt hakemusta syksyn kaupunginhallitukseen kun Lempäälän ja Vesilahden päätöksen on ensin saatu
- Rantakiinteistön omistajat

Kysymyksiä

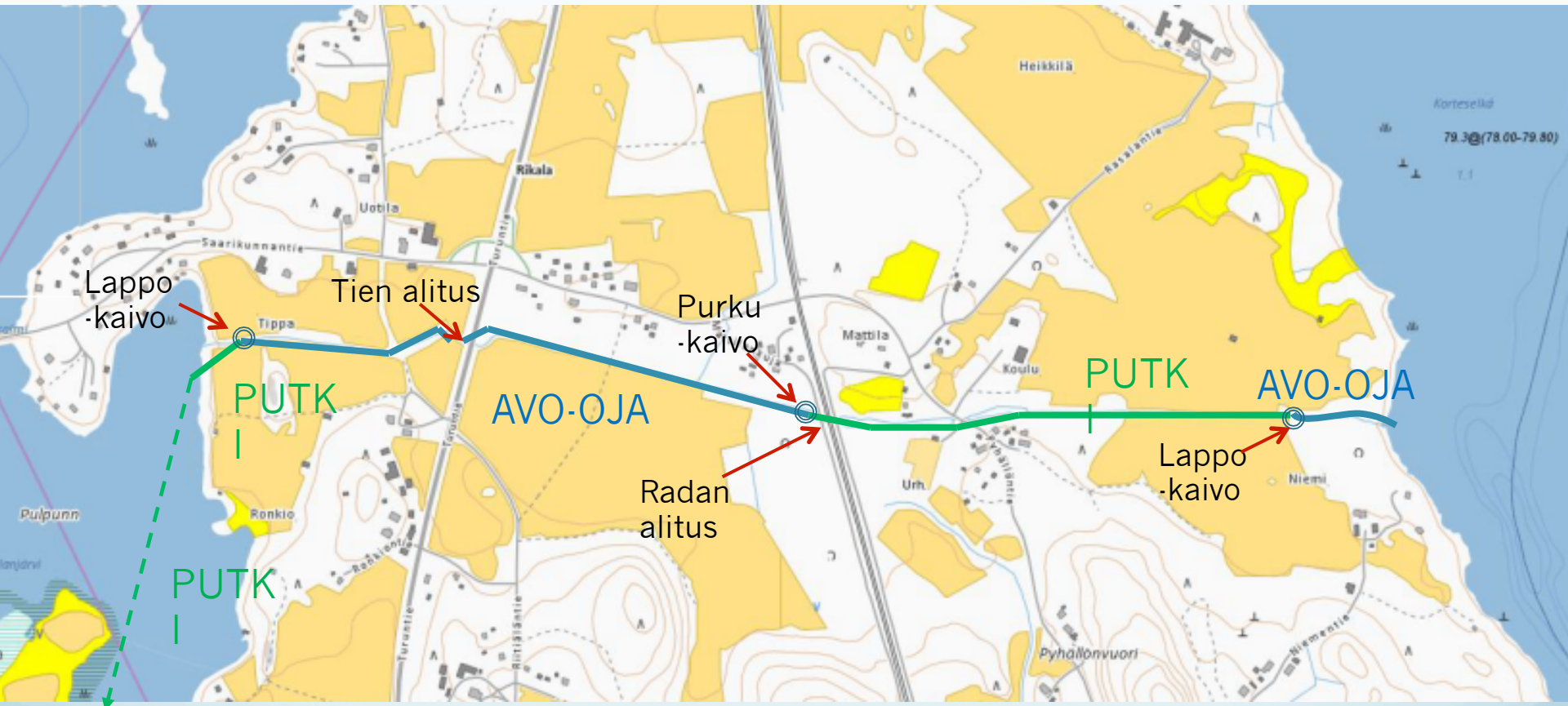
Lisäkalvot

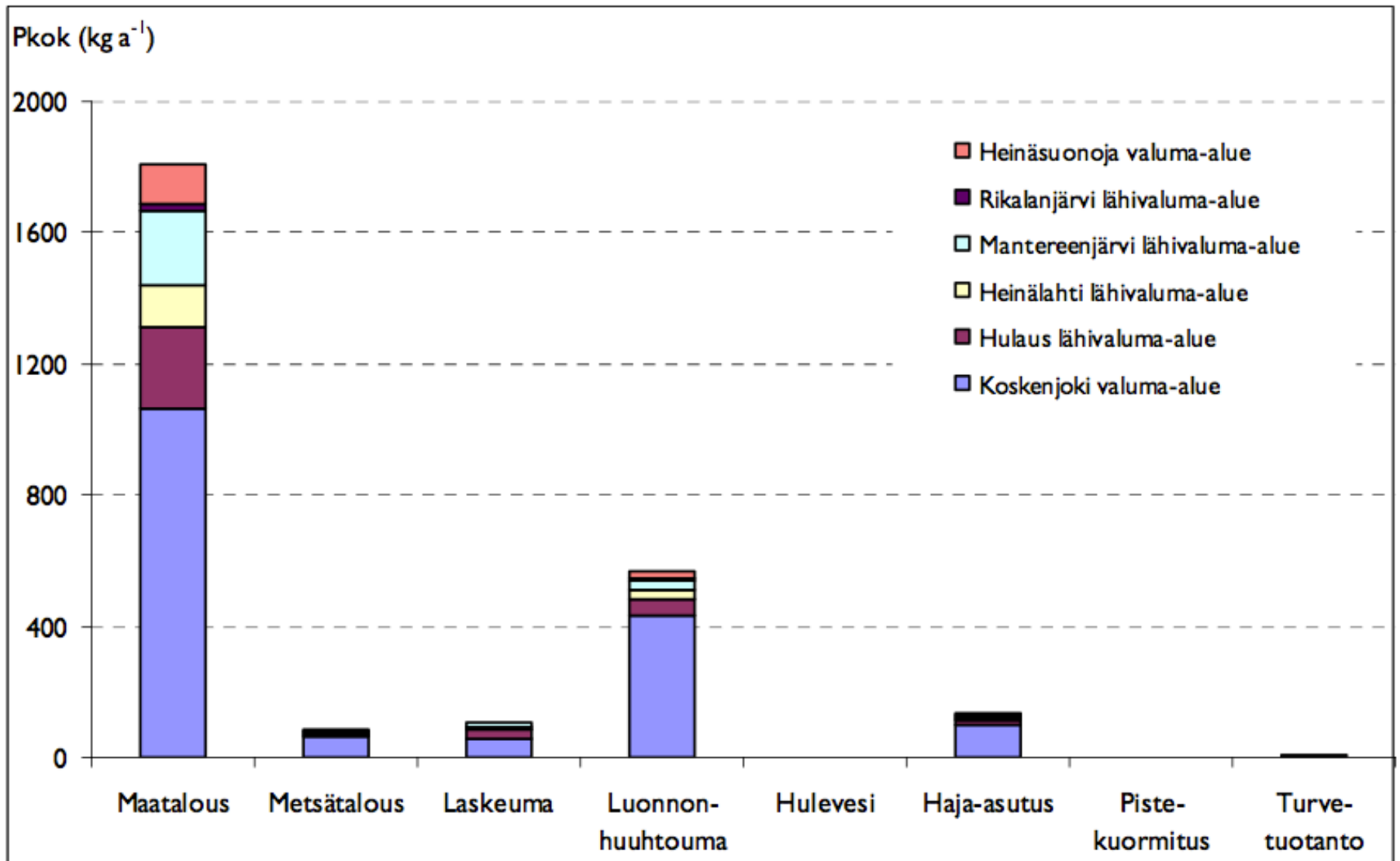
Lappoputken asennus ja lapon toimintaperiaate

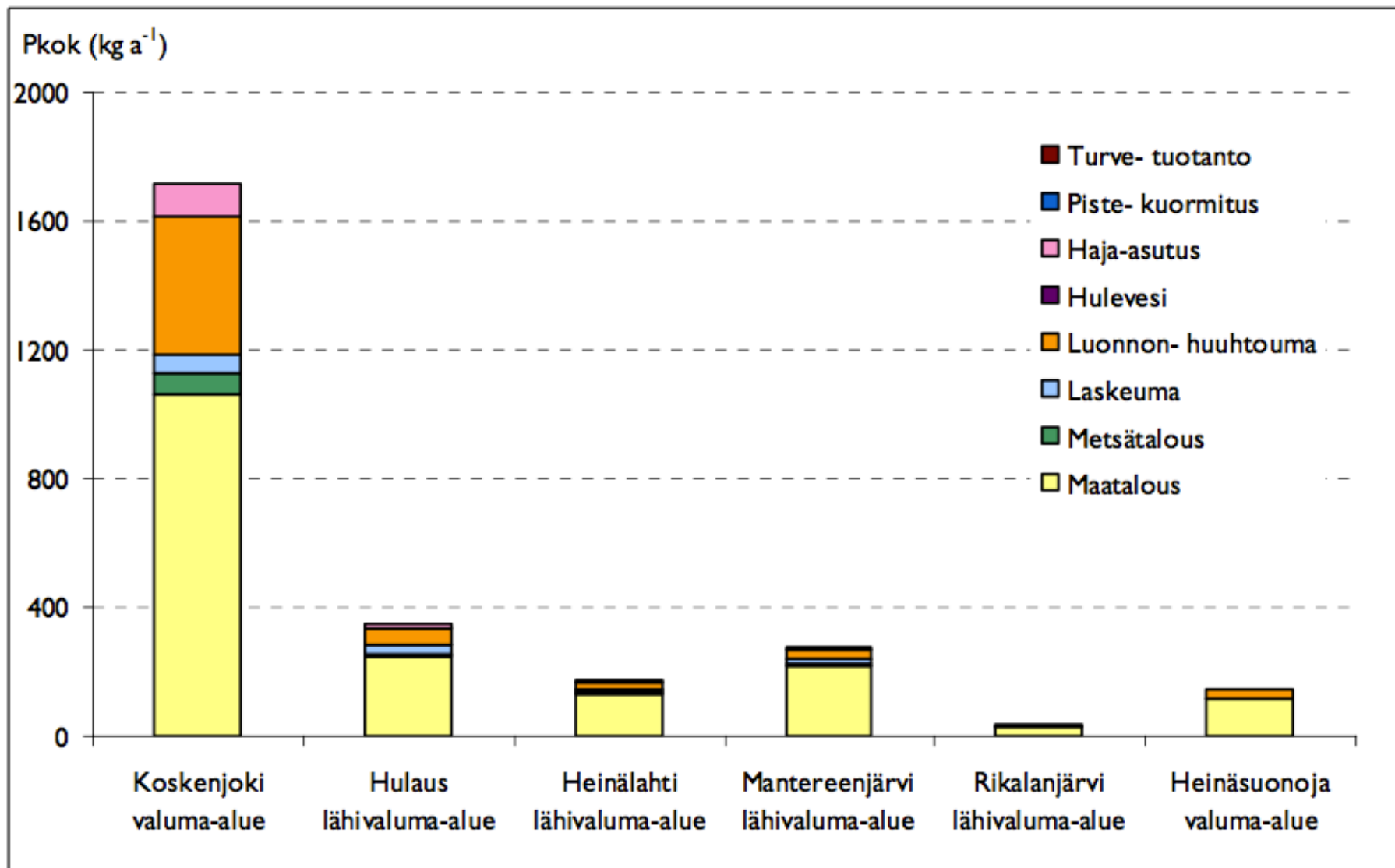
Kuva 7: Putkikaivannon periaatteellinen poikkileikkaus. Kuva 8: Lapon periaate (wikipedia).

Kanavan kartta

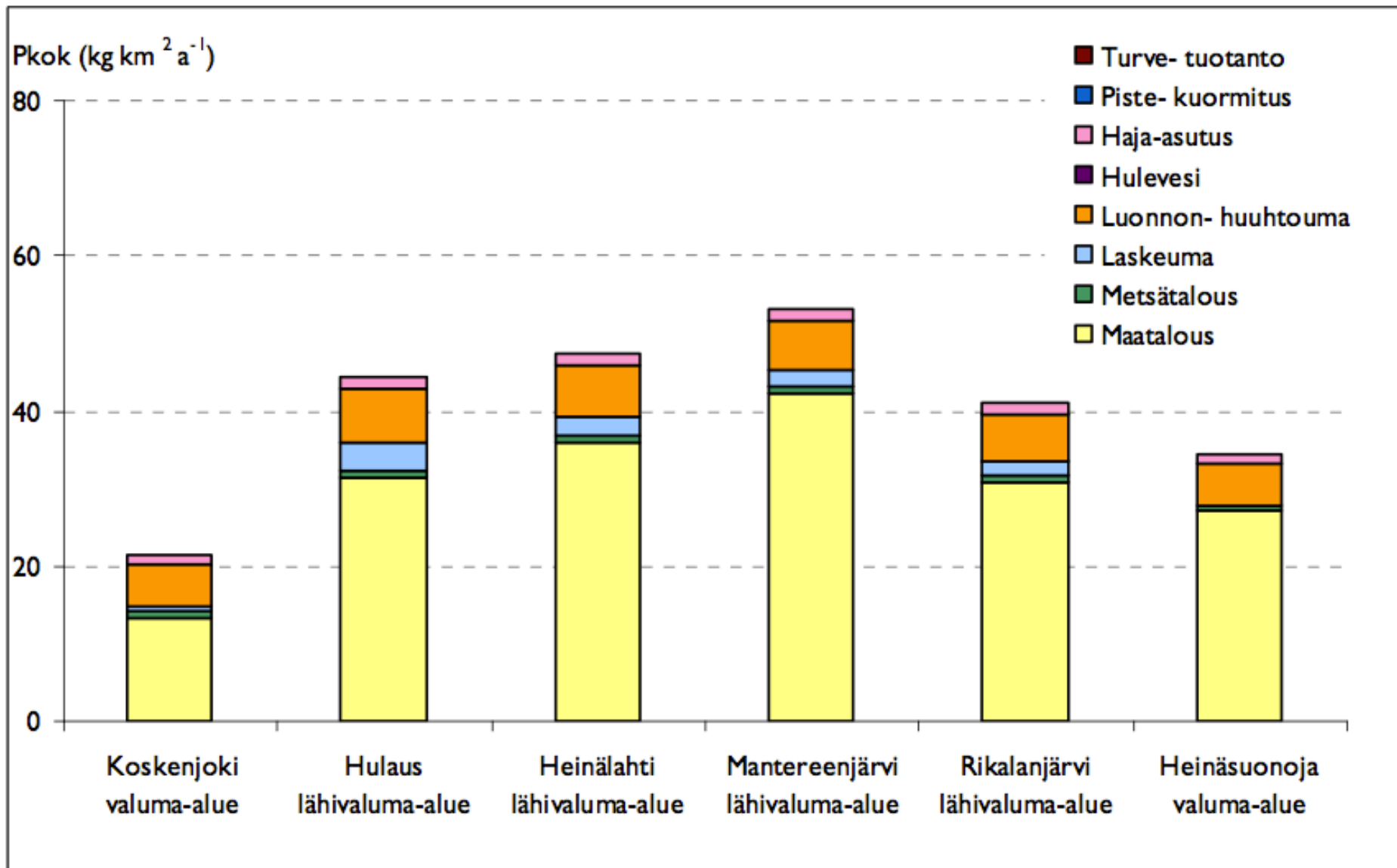

Kuva 9. Hulausjärveen kohdistuva kokonaisfosforikuormitus kuormituslähteittäin.

Kuva 6. Hulausjärveen kohdistuva kokonaisfosforikuormitus valuma-alueittain.

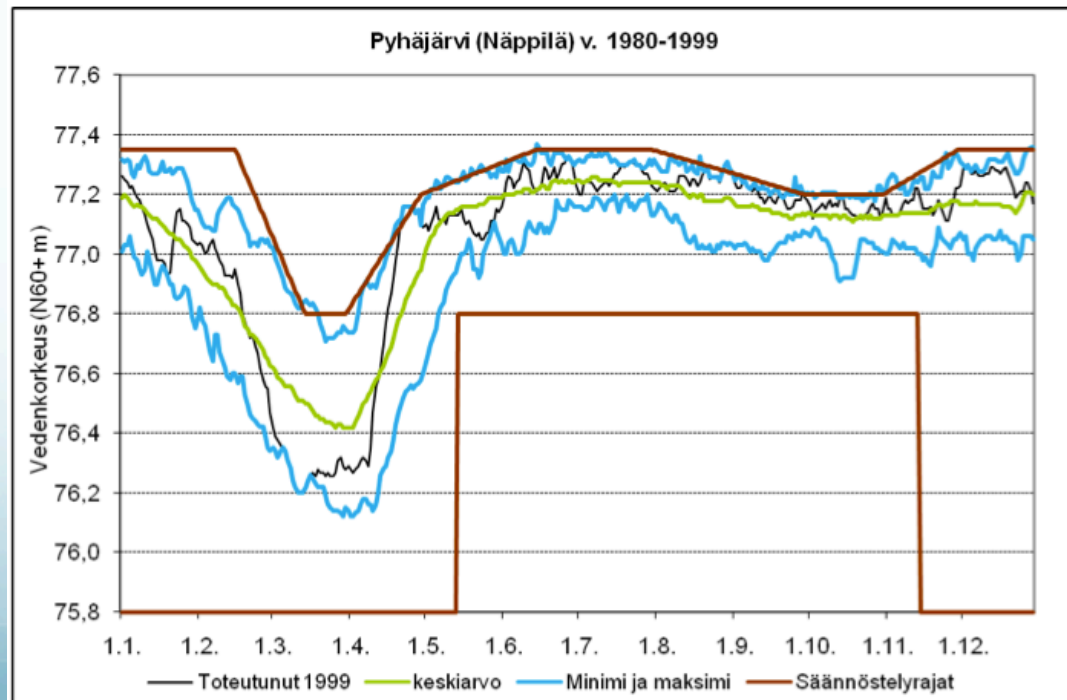
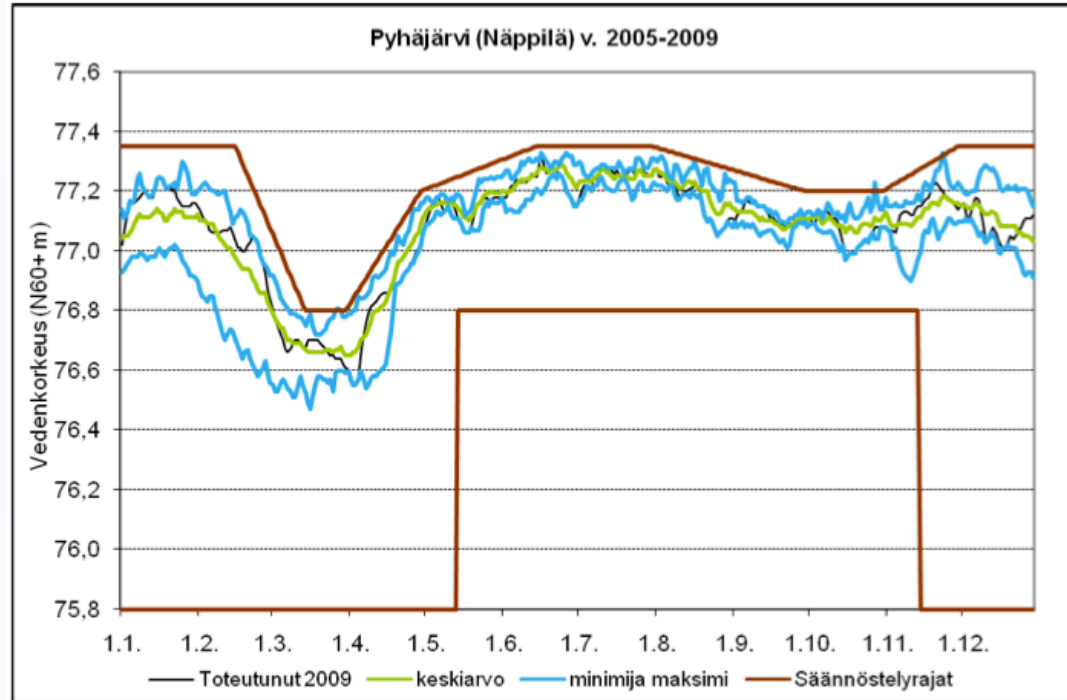
Kuva 8. Hulausjärven valuma-alueilla muodostuva kokonaisfosforikuormitus suhteutettuna valuma-alueen pinta-alaan.

Maks korkeus: 77,3
 Keskim maks: 77,3
 Keskim min 2005->: 76,6
 Min korkeus 2005->: 76,5
 Keskim min ennen: 76,4
 Min korkeus ennen: 76,1

Erotus ennen: 1,2m
 Erotus nyt: 0,8m

Vesitilavuus (1000m³)

Maks: 8200
 Min 2005->: 5400
 Min ennen: 4200

Järvien vesitilavuus	Maks syvyys	Tilavuus 1000m ³		
		N60+ 77,20m	N60+76,33m 1980-1999	n60+76,6m 2005-2009
Heinälahti	5	4 593	3 107	3 552
Rikalanjärvi	1,6	299	77	139
Mantereenjärvi	1,1	707	75	252
Hulausjärvi	3,3	2 601	941	1 457
SUM		8 200	4 200	5 400

	Muutos % padolla		Moninkokertaistuu tilavuus	
	N60+76,33m	n60+76,6m	N60+76,33m	n60+76,6m
	1980-1999	2005-2009	1980-1999	2005-2009
Heinälahti	48 %	29 %	1,5	1,3
Rikalanjärvi	288 %	115 %	3,9	2,2
Mantereenjärvi	843 %	181 %	9,4	2,8
Hulausjärvi	176 %	79 %	2,8	1,8
SUM	95 %	52 %	2,0	1,5